

CELAL NURİ İLERİ'NİN DİL VE
EDEBİYAT YAZILARI ADLI
ESERİNDE YER ALAN DİL
YAZILARININ TANITIMI

INTRODUCTION OF LANGUAGE
ARTICLES IN CELAL NURİ İLERİ
LANGUAGE AND LITERATURE
WRITING

Sümevra GÜNEŞ

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi. sumeyragunes34@gmail.com

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü: Araştırma Makalesi
Yükleme Tarihi: 30.04.2020
Kabul Tarihi: 27.08.2020
Yayımlanma Tarihi: 30.12.2020
Sayı: 4
Sayfa: 456-463

Article Information: Book Review
Received Date: 30.04.2020
Accepted Date: 27.08.2020
Date Published: 30.12.2020
Volume: 4
Page: 456-463

Atıf / Citation

GÜNEŞ, S. (2020). Celal Nuri İleri'nin Dil ve Edebiyat Yazıları Adlı Eserinde Yer Alan Dil Yazılarının Tanıtımı. *International Journal of Filologia*, 3 (4), 466-463.

GÜNEŞ, S. (2020). Introduction of Language Articles in Celal Nuri İleri Language And Literature Writing. *International Journal of Filologia*, 3 (4), 456-463.

Sümevra GÜNEŞ

CELAL NURİ İLERİ'NİN DİL VE EDEBİYAT YAZILARI ADLI ESERİNDE YER ALAN DİL YAZILARININ TANITIMI

Introduction of Language Articles in Celal Nuri İleri Language And Literature Writing

ÖZ

Kitap tanıtım yazıları ele alınan kitap hakkında bütüncül bilgiler vermesi bakımından hem okur nezdinde hem de akademik yazında dikkate değer bir yere sahiptir. Tanıtım yazıları alanında yetkin olanlar tarafından titizlikle yapıldığında yazara ve eserine önemli derecede katkıda bulunmuş olur. Bu çalışmada Celal Nuri İleri'nin Dil Ve Edebiyat Yazıları adlı eseri esas alınarak dil ile ilgili yazılar titizlikle tanıtılmıştır. Çalışmadaki amaç dil ile ilgili yazıların içeriğini okuyucuyu sıkmadan gözler önüne serebilmektir.

Anahtar Kelimeler: Celal Nuri İleri, dil, dil ve edebiyat yazıları, içerik, kitap tanıtımı.

ABSTRACT

In terms of providing holistic information about the book, the book introduction articles have a remarkable place in both the reader and academic literature. When it is done meticulously by those who are competent in the field of promotional articles, it contributes significantly to the author and his work. In this study, language-related articles were meticulously introduced based on Celal Nuri İleri's book titled Language and Literature. The aim of the study is to reveal the content of the language related articles without boring the reader.

Keywords: Celal Nuri İleri, language, language and literature writings, content, book promotion.

Giriş

Çalışmanın ana konusuna geçmeden önce Celal Nuri İleri'nin yaşamı, eserleri ve Dil Ve Edebiyat Yazıları'ndan kısaca bahsedilecektir.

Celal Nuri, 1882 yılında Gelibolu'da dünyaya gelmiştir. Çocukluğu Gelibolu, Sakız, Midilli ve Canik'te geçmiştir. Eğitim hayatı babasının memurluğu sebebiyle on iki yaşına kadar düzensiz bir şekilde devam etmiştir. Celal Nuri, on iki yaşına kadar okula gitmemiş özel hocalar eşliğinde dersler almıştır. Bu eğitimin ardından 1894 yılında eğitimine Galatasaray Lisesi'nin orta kısmında devam eder. Ardından Mekteb-i Hukuk'a devam eder ve bir yandan iş hayatına atılır. Bir süre avukatlık mesleğini icra eder ve sonra gazeteciliğe yönelir. Bu yöneliş ile birlikte yazı hayatına da atılmış olur. Çeşitli sebeplerden dolayı bir süre Roma'ya sürgün edilir. Ayrıca Celal Nuri 1919 yılında yapılan genel seçimlerde Gelibolu mebusu seçilerek siyasete de atılmış olur. Celal Nuri yine çeşitli sebeplerden dolayı sürgün edilir. Sürgün hayatı sona erer ve Ankara'da henüz üniversitenin olmadığı zamanda Maarif Vekâleti tarafından on dokuz dalda eğitim verilmeye başlanır. Bu eğitim sürecinde tarih dersi İleri tarafından verilir. Seçimlerin yenilenmesi ile birlikte Celal Nuri tekrar Gelibolu mebusluğuna seçilir. Celal Nuri bu şekilde hayatın farklı cephelerinde yer almıştır. Celal Nuri gazeteci, yazar, siyasetçi ve fikir adamı olarak 1938 yılında İstanbul'da hayatını kaybetmiş ve Rumelihisarı'ndaki aile kabristanına defnedilmiştir. Celal Nuri'nin 50 civarında kitabı ve 2200'den fazla makalesi bulunmaktadır. ¹Bu eserlerden bazıları şunlardır:

- ✓ Selanik Muhtırası
- ✓ Taç Giyen Millet
- ✓ Ahir Zaman
- ✓ Türk İnkılabı
- ✓ Havaici Kanuniyemiz
- ✓ Tarih-i Tedenniyat-ı Osmaniye
- ✓ Kadınlarımız
- ✓ Türk Devrimi
- ✓ Türk İnkılabı
- ✓ İlk Gramer
- ✓ İlk Okuma Yazma Kitabı
- ✓ Türkçe
- ✓ Hiç Bilmeyenlere Türk Alfabe ve Hece
- ✓ Dil ve Edebiyat Yazıları

Dil ve Edebiyat Yazıları

Dil ve Edebiyat Yazıları Celal Nuri İleri tarafından kaleme alınıp Dr. Recep Duymaz tarafından yayıma hazırlanmıştır. Eser, 1995 yılında Bayrak Yayıncılık aracılığıyla İstanbul'da basılmıştır. Kitap toplamda 154 sayfa olup bir önsöz ve iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde "Celal Nuri İleri'nin Hayatı" adlı ana başlık bulunmaktadır. Bu başlığın alt başlıklarında şunlar yer almaktadır:

¹"Celal Nuri İleri", Inwikipedia, Özgür Ansiklopedi.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Celal_Nuri_%C4%B0leri (Erişim Tarihi: 28.05.2020).

- ✓ Doğumu
- ✓ Çocukluğu
- ✓ Öğrenim Hayatı
- ✓ Çalışma Hayatı
- ✓ Siyaset Hayatı
- ✓ Ölümü
- ✓ Eserleri

İkinci bölüm "Dil Ve Edebiyat Yazıları" adlı ana başlıktan oluşmaktadır. Bu ikinci bölümün alt başlıklarını şunlar oluşturmaktadır:

- ✓ Bir Zafer-i Edebî: Finten'in İntişarı
- ✓ Süleyman Nazif Bey'in Üslûbu
- ✓ Tevfik Fikret Hakkında
- ✓ Türkçemizin Fazlası, Eksiği, İttıradsızlığı, Üdebânın Vazifesi
- ✓ Üslûb-ı Âfil, Üslûb-ı Hazır, Üslûb-ı Âti
- ✓ Edebiyat İlmi
- ✓ Türkçemizin Havâic-i Sarfiye, Nahviye, Beyâniye ve Bediâsı
- ✓ İcad-ı Kelimât ve Telâkki-i Amme Tecrübe-i Kalem
- ✓ Edebiyatımızın Veche-i Azîmeti
- ✓ Fransızca ve Milliyetimiz
- ✓ Mütâlaanın Lezzeti, Zevki
- ✓ Adaptasyon
- ✓ Terakkiyat-ı Âtiyemiz ve Tiyatromuz
- ✓ Bize Lazım Olan Tiyatro ve Bizde Tiyatronun İstikbâli
- ✓ Hakk-ı Mâzi, Hakk-ı Hâl, Hakk-ı İstikbâl

Toplamda dil ve edebiyat üzerine on beş yazı bulunmaktadır. Bu yazıların ardından "kaynaklar" ve "sözlük" kısımlarına yer verilerek kitap sona ermiştir.

1- Süleyman Nazif Bey'in Üslûbu

Bu yazı ilk olarak yazarın Süleyman Nazif Bey'den işittiği geçmiş şairlerin iki kısma ayrıldığını öğrenmesi ile başlar. Bu iki kısım şu şekildedir: İran nazımının ileri gelenlerinden ödünç alan büyük adamlar ve bunlardan esinlenerek birebir aynı hünere sahip olan ikinci derece şairler. Akabinde bu iki kısma ayrılan şairler birer örnek ile açıklanmıştır. Yazar, yine bizzat Süleyman Nazif'ten işittiği cümlelerle devam eder. Bunlardan biri Süleyman Nazif'in üslûbunun parlak olmasını sağlayan gerekçeyi bildirmesidir. Ayrıca Nazif Bey'in üslûbuna ve fikrine Batılılar arasında en çok "Victor Hugo"nun nüfuz ettiği ilave edilmiştir. Süleyman Nazif'in tereddüt ederek alafrangalığa geç intisap etmesi sebebiyle kendisinin sahte alafrangalığa sahip olduğu dile getirilir. Bununla birlikte bir benzetme ile Süleyman Nazif'in üslubu gözler önüne serilir. Süleyman Nazif ile birlikte Doğu ile Batı, eski ile yeni hiç olmadığı kadar birbirine yaklaşmıştır. Yani Süleyman Nazif'in edebiyatı sentezleyici bir edebiyat olmuştur. Nitekim yazıda da bahsedildiği üzere onun edebiyatında asıl olan şey "sentez"dir. İlerleyen kısımlarda Süleyman Nazif'in dil ve edebiyat hakkındaki görüşlerine de yer verilmektedir. Süleyman Nazif, edebiyatta asıl olanın mana değil kelimeler olduğunu, kelimelerde asıl olanın ifade değil ahenkli birer ses çıkarma olduğunu, kelimelerin manalar için değil manaların

kelimeler için söz konusu olduğunu ve buna benzer birtakım şeyler daha söyler. "Hayat bir kelime oyunundan ibarettir." diyerek hayata olan bakışı ve kelimeye verdiği değeri bizlere göstermiş olur. O, edebiyatta düşünce mucidi olarak da Abdülhak Hamid'i gördüğünü belirtir. Yazının son kısımlarında üç soru sorulur ve bu sorular cevaplandırıldıktan sonra kısaca Süleyman Nazif'in üslubu özetlendirilir ve yazı sona erer.

2-Türkçemizin Fazlası, Eksiği, Ittirsatsızlığı, Üdebânın Vazifesi

Bu yazı adından da anlaşılacağı üzere Türkçe üzerine kaleme alınmıştır. Başlangıç cümlesi yazının adında da yer alan Türkçenin fazlalığı ile başlar. Türkçenin hem fazla hem eksik bir lisan olduğu dile getirilmiştir. Bu fazlalıkların giderilemeyeceği ve eksikliğin telafi edilemeyeceği vurgulanır. Çünkü fazlalıklar ve eksiklikler dile aittir. Bir soru yöneltilerek yukarıda değindiğimiz hususların dile mal edinmiş bir vaziyette yer aldığı söylenir. Türkçede olduğu gibi diğer dillerde de aynı anlama gelen birden çok kelime bulunmaktadır. Bu kelimeler dile zenginlik katmakta ve o dilin imkânlarını genişletmektedir. Yazıda yer alan ifadelerle göre bu kelimeler eşanlamlı oldukları halde dil içindeki kullanışlarında farklılıklar yer almaktadır. Bu düşünce şu şekilde izah edilmiştir: "Kelimat-ı mezkureden biri, mesela, âmiyâne ise, diğeri daha nezih, bir üçüncüsü ise belki daha ıstılahîdir." (s. 58). Burada açıkça dil ve üsluptan bahsedilmeye çalışılmıştır. Yazıda da zikredildiği üzere bu kelimelerin sözlükten çıkarılması imkânsızdır. Çünkü bu kelimelerin her birinin işlevi, dile getirisi, sağlamış olduğu imkân ve dildeki tasarrufu yadsınamayacak düzeydedir. Yazıda dilin birtakım ayıklamalara muhtaç olduğu izahlı bir şekilde anlatılır. Bu izahtan sonra Türkçe denilebilecek kelimeler ve denilemeyecek kelimeler yazarın düşünceleri dahilinde dile getirilir. Arapça ve Farsça birtakım gereksiz kelimenin kullanıldığı söylenir. Hatta bu kelimeleri kullananlar arasında Cenap Şahabettin ve Tevfik Fikret'in adı da zikredilir. Bu şekilde Arapça ve Farsça kelime kullanımı eskiden olduğu gibi şimdide birer alışkanlık halindedir diyebiliriz. Şimdiden kasıt, yazının kaleme alındığı 1917 yılıdır. Bu kullanım bu şekilde azda olsa devam edip günümüze kadar gelmiştir. Günlük hayatta bilmeden yahut tesadüfi olarak bu kelimeleri belki de öz Türkçe olmadığını bilmediğimiz halde kullanmaktayız.

Kısacası bu alışkanlık 1917'den sonra da o zamanki kadar olmamakla birlikte etkisini sürdürmektedir. Yazıya göre bu alışkanlığın doğuşu dilimizin muntazam bir şekilde gelişmemesidir. Bu düşüncelerin ardından Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin'in kullandığı kelimelerin lüzumsuz olduğu dile getirilir. Bunun gerekçesi olarak da birilerinin bunları dil olarak hazmedememesi ve başkalarının da o kelimeleri kullanamaması belirtilir. Türkçenin eksikliklerinin çok olduğu söylenerek farklı dillerdeki ibarenin olduğu gibi Türkçeye nakledilmesinin uygun olmadığı vurgulanır. Burada Yeni Lisan makalesinde yer alan düşünceleri görmekteyiz. Türkçenin muntazam bir şekilde gelişmemesinin büyük bir mesele ve bir hastalık olduğu açıkça dile getirilir. Dikkatsizlik neticesinde birkaç kelime Türkçeye, matbuata yanlış olarak katılmıştır. Bu yanlış olan kelimelerden birkaçı örnek olarak gösterilmiş ve birçoğunun galat olduğu da dile getirilmiştir. Dilin akıcı olduğu birçok kez tekrar edilmiş, dili bu akıcılıktan ancak edebiyat ve

edebiyatçıların kurtaracağı söylenerek şu ana kadar bahsedilen dil mevzusuna edebiyatta eklenmiştir. Nitekim edebiyat ve dil ayrılmaz ikili misalidir. Çünkü edebiyatın vazgeçilmeyen en etkili aracı dildir.

Edebiyat olgunlaşmadan güzel bir sözlüğün pek de yeterli olamayacağı savunulur. Ayrıca yazıda dile hizmet konusunda durulur. Dile hizmetin ancak edebiyatı genişletme, çoğaltma, çeşitlendirme ve olgunlaştırma ile sağlanabileceği dile getirilir. Burada kelimelerin kullanıla kullanıla yerleşeceği ve bu yerleşimin ancak bu şekilde sözlüğe geçeceği kanısına varılır. Dili zora ve çıkmaza sürüklemenin pek de doğru olmayacağı dile getirilir. Bunun gerekçesi olarak da dilin zora, fazla düzene, gereksiz ve çok kurallara tahammülünün olmaması gösterilir. Bu düşüncelere akademiye de katarak devam edilir.

3- Üslûb-ı Âfil, Üslûb-ı Hazır, Üslûb-ı Âti

Bu yazıda Türkçenin bir değişim yaşadığını görmekteyiz. Yazı yaşanan bu değişim üzerine kurulmuştur. Hiçbir zaman eskiler ve yenilerin hatta henüz doğmamış olanların bile bu kadar bir araya gelmediği dile getiriliyor. Ardından bu değişim bir soru ile irdeleniyor. Namık Kemal ve Hersekli İbrahim Hikmet, İstanbul ve Türkçenin varlığı sorgulanıyor. Kullanılan dilin Türkçe mi yoksa bir yaratma dil olan Esperanto mu olduğu düşünülüyor. Dil ve edebiyatın değişim devri haricinde hiçbir zaman bu denli karışmadığı da dile getirilir. Dil ve edebiyatın keyfi bir şekilde değişmeyeceği ancak gerekli kurallarla şekilleneceği, olgunlaşacağı ve yozlaşacağı düşüncesi ele alınır. Üslubun bir milletin ruhunu gösterdiği dile getirilir. Bu muhakkak doğrudur. Dil de edebiyat gibi çağın ruhunu yakalamalı ve ona göre hareket etmelidir. Türklerin hazır üsluptan ibaret olduğu, bir miktar yeni bir miktar eski olduğu gerekli cümlelerle savunulur. Yani Türkçe sentezleyici dil özelliklerine sahiptir. İlerleyen cümlelerde Türkçe taşıyıcı yani hamile bir kadına benzetilir. Bu da bizlere henüz dilin muntazam bir şekilde gelişmediğini gösterir. Sanat ile yapmacıklığın birbirine karıştığı gerekçeleri ile birlikte ele alınılır. Ardından Cenap Şahabettin'in ve Süleyman Nazif'in dilinden, nesrinden ve sanatından bahsedilir. Tabi bu bahsediş yukarıda değinilen konular çerçevesinde gerçekleşir. Abdülhak Hamit, Faik Ali, Cenap Şahabettin ve Süleyman Nazif'in hazır olan üslubu kullandıklarını ve bu üsluptan yeni bir üslubun, yeni bir tarzın doğacağı dile getirilir. Bu doğacak olan gelecek üsluptur. Bahsedilen bu kişiler ile onların arkadaşları ve öğrencileri dili Şinasi ve Namık Kemal'den aldılar, dili düzelttiler, bunu gayet doğal olarak yaptılar gibi düşünceler yazıda yer alır. Bu şekilde Türkçe üzerine genişçe bir söylemde bulunulur. Türkçenin değiştiği ve anlaşlamadığı yer yer dile getirilir.

4- Türkçemizin Havâic-i Sarfiye, Nahviye, Beyâniye ve Bedîası

Bu yazı Türkçenin dilbilgisi ve cümle bilgisi olarak henüz kitaplaştırılmadığı ile başlar. Türklerden önce bazı Şarkiyatçıların birtakım tecrübelerde bulunduğu ve onlardan sonra Cevdet Paşa'nın bir dilbilgisi meydana getirdiği dile getirilir. Nitekim Cevdet Paşa bu konuda "Belagat-ı Osmaniye" ile "Mi'yar-ı Sedad" adlı eseri vücuda getirmiştir. Bu konuda birçok eser kaleme alındığını fakat onların çocuklara dilbilgisi ve cümle bilgisini öğretmek amaçlı olduğu için ilmi

önemlerinin pek olmadığı vurgulanır. Dilbilgisi kitaplarının tıpkı sözlükler gibi dilin yapmakla yükümlü olduğu bir görevdir düşüncesi savunulur. Ayrıca dilin gittikçe sadeleştiği gözler önüne serilir. İlerleyen kısımlarda farklı ülkelerin dil tarihi konusunda ciltler halinde eserler verdiğini ancak Türkçeye dair böyle bir girişimde bulunulmadığı anlatılmaya çalışılmaktadır. Bunun şeklen fikirlere de yansıdığı dile getirilerek fikrin iyi bir şekilde ifade edilmesi ile ancak fayda sağlayacağı dile getirilir. Bu düşünceler eşliğinde dilin cümle bilgisi olarak incelenmeye ihtiyacı olduğu ve cümle bilgisinin dilin kadrosunda yer aldığına da dikkat çekilir. Yazının sonlarına doğru tarihle ilgili birtakım ifadeler de yer verilir. Bu yönde ilim ansiklopedilerinden evvel sözlüğün, sözlükten evvel dilbilgisi ve cümle bilgisinin kitaplaştırılması gerektiği ifade edilir. Bu ifadelerden sonra Türkiye'de bunu yapabilecek tek bir dilci bile olmadığı söylenir. Artık edebiyatçıların bu dil konusuna yönelmeleri gerektiği arzu edilir. Edebiyatçıların bu konu üzerinde yoğunlaşmadığı yazının şu son cümlelerinden anlaşılır: "Lisana hizmet ve himmet etmeği vatanperverlik tellakki eden üdebamızın biraz mor hülyalardan, tirşe hayallerden, yeşil yurdlardan, katmerli cümlelerden, beyaz gölgelerden sarf-ı nazar ederek lisaniyata atf-ı ihtimam etmeleri ne kadar arzu olunur!" (s. 82)

5-İcad-ı Kelimât Ve Telâkki-i Amme Tecrübe-i Kalem

Bu yazının genelinde bir dil nasıl doğar, nasıl şekillenir, kişiler tarafından nasıl kullanılır sorularının cevabı verilmeye çalışılmıştır. Dil ilmine ait hangi kitabı elimize alırsak alalım hepsinin yanlı olduğu, birbirinin zıddı ve farklı fikirler barındırdığı dile getirilir. Ardından demirbaş kitaplar olarak Süleyman Çelebi'nin *Mevlid'i*, Homeros'un *İlyada'sı*, Firdevsi'nin *Şehname'si* gösterilir ve bunların zamanlarına üstün geldikleri dile getirilir. Bu düşüncelerin ardından aklın daima insana kılavuzluk etmemesi gerektiği dile getirilir. Eserlerin kalıcı olup olmamasını, çirkin olup olmamasını, unutulacak olmasını söylemenin doğru olmadığını bir eseri kalıcı kılacak şeyin onun üstün vasıflarının değil de halkın seviyesi, yaratılışı ve anlayışı ile mümkün olacağı savunulur. Yani bir eseri kalıcı kılacak olan şeyin halkın güzellik anlayışında olduğudur. Bu noktada kelimeler de eserlere benzetilir ve bu benzetme açıklanmaya çalışılır. Bu açıklamalardan sonra dillerin şekillendiği devrin olduğu ve bu zamanda icat edilen kelimelerin çoğunluğunun benimsendiği söylenir. Bu devirden sonra duraklama devri gelir ve gelişme sağlanamaz hale gelir. Bu durumun insanların bedenlen gelişmesi ile olan benzerliğine değinilir. İnsan doğduğu vakit küçücük bir şeydir. Ardından seri bir şekilde gelişir ve bu gelişme belli bir noktadan sonra sağlanamaz. Bundan sonra yaşanan değişimler ancak az miktarda gerçekleşir. Bu noktada dil de tıpkı insan gibidir diyebiliriz. Yazının devamında Türkçenin kuruluş zamanına kısaca değinilir. Bu değinmenin ardından Türkçenin Arapça ile yakınlık kurup ondan yararlanması ile bugünün kitaplaşma noktasında kaçınılmaz olan yeni terimler icat etmekte zorluk çektiğimizi dile getirir. Bu konu hakkında fikirler beyan edildikten sonra yazı karşılıkları Arapça ve Farsçada bulunmayan kavramları Türkçede nasıl ifade edileceği hakkındaki soru ile sona erer.

6- Fransızca Ve Milliyetimiz

Bu yazı, konuyla ilgili giriş mahiyetinde birtakım tarihsel bilgilerle başlar. Başlangıçtan sonra konu esas itibarı ile dile getirilir ve Türkler tarafından rağbet edilen Fransızca hakkında bilgiler verilir. Tanzimat ile birlikte yaşanan değişimler konu dâhilinde anlatılmaya çalışılır. Şinasi'den itibaren gelen kimselerce Garb'a yönelişin başlangıcı ve ortaya yeni bir devrin çıkışı ele alınır. Bununla birlikte Türkçeye pek rağbet edilmediği ve artık Fransızcanın egemen olduğu dile getirilir. İlim artık Fransızca verilmeye başlanır ve memlekette ayrılıklar ortaya çıkar. Bunun sonucunda avam ve havas arasında farklılıklar görülür. Fransızca ilimde kolaylıklar sağlar ve Fransızcanın gösterdiği kolaylık Türkiye'de dilin, edebiyatın, yazarların ve milletin ilerlememesine sebep olarak gösterilir. Ardından okullarda dil Türkçeye çevrilir ve beraberinde birtakım değişiklikler meydana gelmiş olur. Bu değişikliklere kısaca değindikten sonra Fransız edebiyatının neşredilmesinin Türk milliyetine zararlar getirdiği belirtilerek bu zararlar hakkında bilgiler verilir. Ardından bu konu dâhilinde farklı milliyetlerden örnekler verilir. Verilen örneklerin ardından Türk milletine havasın ve avamın lazım olduğu belirtilir. Her ikisinin de tabakası ve sosyal sınıfı içerisinde gelişmesi ve olgunlaşması gerektiği vurgulanır. Bunun arabacısından memuruna kadar herkeste olması gerektiği söylenir. Bu durum avamı ve havası birbirine yaklaştırmayı esas alırken Fransız nüfuzunun ise bu yaklaşmayı engellediği dile getirilir. Ardından bu konu hakkında izaha başlanılır. Böylelikle yazı bütünüyle Fransızca ile Türk milliyeti üzerine düşüncelerle başlayıp aynı düşüncelerin izahından sonra sona ermiş olur.

Sonuç

Dr. Recep Duymaz tarafında yayıma hazırlanan Celal Nuri İleri'nin Dil ve Edebiyat Yazıları adlı eseri, Celal Nuri İleri'nin hayatı, eserleri, dil ve edebiyat yazıları hakkında yazılmış bir eserdir. Eserin esasını Celal Nuri İleri'nin dil ve edebiyat ile ilgili yazmış olduğu yazılar oluşturmaktadır. Bu eserde, yazar hakkında teferruatlı bilgilere sahip olmakla beraber yazarın dil ve edebiyat hakkındaki düşüncelerini de öğrenmiş oluruz. Bu çalışmada, yazarın dil ile ilgili yazıları esas alınarak dil sahasındaki çalışmalara katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Yazar ve eser hakkında genel bilgilere değindikten sonra dil ile ilgili olan yazılar sırasıyla tanıtılmıştır. Sonuçta, tanıtılan yazıların dil sahası açısından önemli bir yeri olduğu tespit edilmiştir.

Kaynakça

İleri C. N. (1995). *Dil ve edebiyat yazıları*, İstanbul: Kitapevi.

"Celal Nuri İleri". Inwikipedia, Özgür Ansiklopedi,
https://tr.wikipedia.org/wiki/Celal_Nuri_%C4%B0leri(Erişim Tarihi: 28.05.2020).